

Veronica
D. NICULESCU

Fiction-Ltd

Quilt

25 de povestiri
cu animale și oameni

POLIROM
2023

© 2023 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © Getty Images/Elizabethsalleebauer

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700505

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,

et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

NICULESCU, VERONICA D.

Quilt: povestiri / Veronica D. Niculescu. – Iași: Polirom, 2023

ISBN 978-973-46-9405-1

821.135.1

Printed in ROMANIA

Cuprins

I

Față

Câinele moscovit de metrou	9
Cum era să-și piardă mințile Cami-cămila tocmai când și-a găsit libertatea.	15
Pedeapsa	30
Câinii din zori	46
Mesteceni de hârtie	56
Ca să fie totul așa cum a fost.	67
„Așa a vrut fetița“	73
Trestie, papură	79
Se poate trăi fără asta.	98
<i>I lost my sense of smell</i> (sau Alții n-au avut atâta noroc).	117
Fericirea ta	138

II

Miez

V-ul	143
Muzica	157

Șarpele din dulap	167
Liliac peste lac	176
Afișul	184
Privirea	191
Charlie	193
Toți câinii mei	206

III

Spate

Între noapte și zi	233
Sfârșitul	244
Vocea	251
Mersul	256
Un ce?	257
Vortex	266
Nota autoarei. Din petice colorate.	271

A așteptat cât am făcut eu o poză. Și încă una, de siguranță.

— Ia uite, mi-a zis, când am terminat de pozat.

La masa de la fereastră, pe un scaun mov tapițat, dormea ghemuită o pisică albă. Am tras de ecran cu două degete și i-am făcut și ei o poză, deși vedeam că nu-mi iese mare lucru.

— N-a ieșit prea bine, dar o păstrez și așa, am zis, arătându-i-o și ei.

— N-a ieșit... Pisica pare mai degrabă maro. Neagră aproape.

Am vrut s-o întreb de ce n-o pozează și ea, doar știu că-i place să facă fotografii. Dar poate că mai fusese aici de o mie de ori și pozase pisica asta de o mie de ori. Nu conta.

— Nu vrei să și mănânci ceva? m-a întrebat.

— Nu. Nu... Abia așteptam să te văd. Nu mai știam nimic de tine, am zis. Doamne, ce luni au fost!

— Sau ani?

— Sau ani, Flo. Ei, poate nu chiar ani...

— Te simt că ai multe de spus. M-am bucurat c-ai dat semn. Eu ies rar...

— Da. Chiar? Ah, nu știam cum să fac. Dacă ai ști cât am ezitat...

— Ei, de ce să eziți?...

— Tu ai zis bine când m-ai văzut. „Fiica rătăcitoare“! Sau cum ai zis?

— Când? A, da, cred că așa am zis. N-a fost ceva programat. Așa mi-a venit... Te-ai cam rătăcit de noi.

— De mine m-am rătăcit, am zis și m-am mirat și eu de ce-mi ieșea pe gură, doar nu era cazul să mă scuz pentru nimic.

Din tavan curgea o muzică vioaie, probabil un pic prea tare pentru gustul ei, fiindcă o vedeam cam crispată. Pe mine însă nu mă deranja. Mie-mi place

muzica. Orice muzică. Toată muzica! Și în felul ăsta puteam să-i vorbesc liniștită despre ce voiam, fără să mă audă vreun om din jur. Nu c-ar fi fost mulți oameni în cafenea, nici că mi-ar fi păsat mie cine știe ce de păreri lor. Păi, dacă stai să te gândești la toate astea, la păreri altora, nici nu mai poți să trăiești. Am citit undeva că pisicile au nouă vieți fiindcă nu stau să se tot întrebe ce cred alte pisici despre ele. Așa sunt și eu.

Pisica de la fereastră se trezise și se întindea, împingea cu labele din spate în peretele lateral al scaunului. Capul depășea acum marginea scaunului și ieșise la lumină. I-am mai făcut o poză.

Când intrasem în librărie, Florentina era cu prietena aceea a ei, Ema, o fată de la o revistă culturală cu ștaif, *Cartileria*, îi dăduse cartea deja și mă așteptau. „Uite-o!“, a zis când veneam înspre ele. „Uite-o! Fiica rătăcitoare!“ Așa m-a întâmpinat. Am văzut imediat că părea tulburată. Poate era ceva ce-i povestise Ema atunci, înainte de sosirea mea. A plecat capul imediat după ce-a spus asta. Poate că-i fusese rușine. Poate că-i scăpase. În fond, nu ne rătăcim cu toții, mai devreme sau mai târziu, de la vreun drum al nostru? Ei, și ce înseamnă de fapt drum al nostru? Că doar nimic nu-i bătut în cuie pe lumea asta. Până la urmă, ce mare cauză trădasem? Ah, doar marile iubiri se trăiesc! Întâmplător, exact Ema ne spusese vorba asta altă dată, la altă cafea – că „marile iubiri se trăiesc“ –, uite că țin minte perfect, stăteam atunci toate trei la o masă, pe o terasă din curtea altei librării, era verdeață peste tot, nu prea înțelesesem de ce-o adusesse Flori și pe Ema la întâlnirea cu mine, ca să stea ele două de-o parte a mesei și eu de cealaltă, ca la judecată?; lucrurile începuseră să meargă deja prost între noi, mai fuseseră câteva ciocniri, dacă le pot spune

așa, nu le prea înțelegeam, nu erau cine știe ce, eu nici n-am atâta timp să tot succesc lucrurile astea pe toate părțile, sunt ocupată, viața mea duduie, i-am și zis, eu dac-aș sta să mă gândesc atâta la ele aș înnebuni, eu n-am timp, nu am timp, mai am și altele de făcut.

Așa c-am zâmbit din pielea mea de fiică rătăcitoare și-am zis iarăși, destul de apăsător, că doar nu mi-era rușine să zic:

— De mine m-am rătăcit, Florentina.

Ea a tăcut.

Din momentul ăsta lucrurile s-au deschis ușor, ușurel și, pe măsură ce cafelele noastre scădeau, i-am strecurat că mă înțeleg din ce în ce mai prost și cu David. Și că greșisem probabil renunțând la anumite lucruri care, poate că da, fuseseră drumul meu. Așa se întâmplă uneori în viață, după o problemă de sănătate mai serioasă, după un divorț, după ce întâlnești pe cineva nou, iar apoi pe-altcineva și mai nou, iar apoi pe-altcineva și mai nou, renunți la una, la alta, îți vine să schimbi totul, să ștergi praful așezat pe nesimțite peste toate, să aduci strălucire și bucurie în viața ta pe nedrept prăfuită, dar uite că vine o zi când și acel cineva foarte nou, nou-nouț, se învechește, și atunci te uiți înapoi și îți pare rău după ceva ce-ai aruncat și parcă-ți mai trebuia. Un lucrușor doar al tău. O ființă. Dar ce mai contează? Nu-mi stă mie-n fire să despici atâta firu-n patru. Totul se poate repara, la o adică. Totul, absolut totul.

Pisica se dăduse jos de pe scaun și acum se plimba printre mese, aproape de noi, dar nu mai aveam chef s-o pozez.

— Aș vrea să scriu iar despre chestii culturale, despre o carte, un concert... am adăugat repede.

— Mă bucur să aud. Dar unde? Se scrie tot mai puțin, ca să nu mai zic că se scrie tot mai prost – de ce s-o mai zic, când o zice oricum toată lumea?...

— Exact. Totuși. Unde-aș putea să mai scriu?

— Parcă ai publicat de curând un articol în *Ora culturală*? Ceva de la un spectacol, de prin călătoriile tale?

— Ah, da, nu foarte de curând, că eram încă în perioada rătăcitoare, ha, ha... Am umblat mult, Florentina, nu-mi pare rău, au fost luni minunate, ani minunați, că au fost aproape doi ani, nu-mi pare rău deloc.

— Sigur, n-ai de ce să regreti...

— Dar am uitat de mine, am renunțat la ce făceam eu. În privința asta tu ai avut d...

— Parcă vorbeam noi despre asta mai demult... Despre toate paginile astea apărute pe net ca niște ciuperci după ploaie, unde mai degrabă te rogi să nu scrie despre o carte la care ții, despre un spectacol care ți-a plăcut, pentru că le fac praf chiar și atunci când le laudă, textele-s pline de greșeli, vezi că de fapt n-au citit, n-au văzut, nu pricep, uneori nu fac decât să copieze din comunicate și să adauge trei vorbe, și alea strâmbe, ca să fie apoi preluate de alții, și apoi de alții... Sau scriu despre ei, ah, eu am făcut, eu am dres, eu am... – dar ei n-au stat o clipă să... În fine, o poză cu o cafeluță alături și gata, e frumos și e bine.

— La ce eram eu am renunțat, am insistat, fiindcă simțeam că ne îndepărtăm de subiect.

— Nici nu înțeleg de ce scriu oamenii ăia, de fapt, despre cărți, dacă să citească nu le place. Răsfoiesc, citesc în diagonală, vânează citate, scriu de parcă abia așteaptă să scape de cărți. Le primesc în teancuri și le dau deoparte în teancuri. Sunt sigură că, dacă cumva le citesc, stau cu ochii întruna pe câte pagini mai au

de citit, nu savurează nici o nuanță, nu zăbovesc, nu sapă și nu cad pe gânduri între rânduri, ei nu pierd vremea, nu-i așa?, vor doar să bifeze, să scape... Primesc niște bani de la edituri pentru treaba asta? Sunt plătiți pentru asta?

Se înroșise, se înfierbântase. Îmi mai vorbise și altă dată despre asta. Trebuia s-o readuc unde voiam.

— Dacă nici *Ora culturală* nu mai plătește, îți dai seama... am zis. Revistă serioasă și nu mai plătește un leu. Nici *Blog-a-book* nu mai plătește. Puțini mai plătesc, cred. De asta mă-ntreb oare unde-aș putea...

— Da, toți vor muncă voluntară. Uite, pe mine mă mai întreabă unii de ce-am renunțat la presă. Zic și eu ce se poate zice. Că am avut tot mai mult de lucru la cărți și n-am mai avut timp de articole. Dar poate-ar fi corect să spun că presa a renunțat la mine. Ziarele și-au închis secțiile de cultură și apoi tot ele ne-au invitat să scriem așa, degeaba, pe platforme de bloguri, doar ca să dăm din coadă de bucurie că ne vedem numele undeva, alături de alte nume. Dar nu poți scrie așa, din mândrie...

— Că mândria nu ține de foame!

— De foame? Nu-i doar atât, Oana... Dar asta a fost meseria mea, am scris atâta amar de vreme la ziar, am fost angajată, am produs texte ani de zile, am corectat articolele altora și-am dat teme, le-am făcut pe toate ca la carte, pas cu pas, am corectat virgulițe pe hârtie și-am negociat povești în ședințe, am trimis oameni pe teren și-am dat titluri, am aranjat cu grijă în pagini, am vizat corecturi, am respins și-am selectat, și-acum publică oricine, oricum și oriunde, în orice hal... Mai are cineva insomnii pentru o literă lipsă într-un titlu? Se zvârcolește careva, plin de vinovăție, că a apărut un a în loc de ă? Urlă vreun director undeva că-ntr-un reportaj despre un sinucigaș,

într-o amărâtă de pagină de fapt divers, au apărut anacolut după anacolut? Le mai zice cineva începătorilor, în prima lor săptămână de lucru, să se țină pe ei înșiși deoparte, dacă scriu despre o expoziție de artă, despre un concert rock, despre morții din spital, despre secetă, curs valutar sau impozite, despre o carte? Prefer să scriu pe blogul meu, tot pe gratis, dar măcar e locul meu, nu fac muncă voluntară pe tarlăua nouă, unde doar șefii fac bani. Scriu despre orice, dacă am chef să scriu. Cu titluri neatractive și simple, ca să fac în ciudă tuturor anilor grei din redacții, când ni se comanda: „Senzational!“, „Cu verb!“, „Cu avânt!“. Ani pe care totuși acum îi privesc cu nostalgie... Cine-ar fi crezut? Cine-ar fi bănuț la ce-o să se-ajungă?... Sau tac și mă plimb și nu scriu și mă gândesc la ce-am eu de gândit. La nimic.

— Și faci cărți. Da, m-am gândit și eu la un blog. De fapt, tu mi-ai zis mai demult să-mi fac unul.

— Ei, eu ți-am zis multe... Și nu toate ți s-au potrivit, e normal. Tu fă ce crezi că ți se potrivește. Dar de ce vorbim noi acum despre asta?... a întrebat Florentina. M-am aprins și n-are nici un rost...

S-a scuturat în scaun și-am simțit-o retrăgându-se ca un val când și-a cufundat buzele în cafea.

— Cred că-mi fac un blog, am strecurat repede.

— Fă-ți blog, a zis lăsând jos ceșcuța. Pune textele din arhivă, înainte de toate. N-o să fie doar un blog din ăla despre noutăți primite pe degeaba și recenzate pe bandă, pentru cincizeci de bani și-o vorbă bună, tu îți pui textele vechi, publicate în reviste...

— Da, că altfel se pierd.

— Se pierd. Și după ce ai o arhivă frumoșică, cu totul pus în ordine, o bază, te apuci și adaugi altele noi, când mai scrii. Câte unul, așa, când ai chef.